

MINISTERIE VAN FINANCIEN

AFDELING:

Drs. Elzerman.

No.

'S-GRAVENHAGE, 15 juni 1967.

ONDERWERP:

Agrarische
rekeneenheid.

De heer Secretaris van de
Coördinatie-Commissie voor
Europese Integratie- en
Associatieproblemen,
Herengracht 2,
Den Haag.

Bijgaand ontvangt U een 75-tal exemplaren van een na interdepartementaal overleg opgestelde nota inzake de agrarische rekeneenheid. Ik verzoek U deze nota op de agenda van de eerstvolgende vergadering van Uw Commissie te willen plaatsen.

DE DIRECTEUR VAN HET
BUITENLANDSE BETALINGSVERKEER,

J. Elzerman 10

MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN	
DIR. DES	VISIE
INGEK.	16 JUNI 1967
Fotono.	Agno. 106642
DOSSIER	

Nota inzake de rekeneenheid waarin de agrarische prijzen in de gemeenschappelijke landbouwpolitiek zullen worden uitgedrukt.

A. Voorstel van de Commissie.

De EEG-Commissie heeft bij de Raad een voorstel aanhangig gemaakt omtrent de vaststelling van de agrarische rekeneenheid. Het voorstel heeft de volgende kenmerken.

- a. De waarde van de rekeneenheid zal afgezien van gespecificeerde uitzonderlijke gebeurtenissen op monetair gebied ongewijzigd blijven; dit beginsel houdt in dat indien de muntpariteit van een lid-staat of van een minderheid van lid-staten wordt gewijzigd, de landbouwprijzen uitgedrukt in nationale munteenheden uitsluitend zouden moeten worden gewijzigd in die lid-staten waarvan de muntpariteit wordt gewijzigd.
- b. De waarde van de rekeneenheid zal van rechtswege worden gewijzigd:
 - bij gelijktijdige en uniforme wijziging van de muntpariteit in alle lid-staten, in dezelfde richting en in dezelfde mate als de munteenheden van de lid-staten;
 - bij gelijktijdige wijziging, in dezelfde richting maar in verschillende mate van de muntpariteit van alle lid-staten, in dezelfde richting en in dezelfde mate als de minst gewijzigde munteenheid.
- c. Indien verscheidene lid-staten hun muntpariteit gelijktijdig wijzigen zal de waarde van de rekeneenheid door de Raad, op voorstel van de Commissie, met eenparigheid van stemmen kunnen worden gewijzigd.
- d. Het land dat het effect op de landbouwinkomens van "geïsoleerde" devaluatie zou willen verminderen, zou dit kunnen bereiken, met machtiging van de Commissie, door een speciale belasting (niet gebonden aan de landbouwprodukten) op de extra-inkomsten die voortvloeien uit de devaluatie.

Ten aanzien van het effect op de prijzen, zou men een beroep kunnen doen op subsidietechnieken waarmee voor de concurrent

de last van de stijging van de prijzen uitgedrukt in de nationale munteenheid tijdelijk en degressief kan worden verlicht.

B. Advies van het Monetair Comité.

In zijn advies van 5 maart 1965 heeft het Monetair Comité twee formules aan de Raad voorgelegd.

- a. de "EBU"-rekeneenheid, waarbij de waarde van de rekeneenheid bij wijziging van de muntpariteit in alle lid-staten, wordt gewijzigd in dezelfde mate als de minst gewijzigde munteenheid.
- b. de gewogen rekeneenheid, waarbij iedere wijziging van de muntpariteit van één lid-staat in principe kan leiden tot herwaardering van de rekeneenheid overeenkomstig de aanvaarde wegingsprocedure.

Een door het Monetair Comité gegeven voorbeeld van weging is als bijlage aan deze nota toegevoegd.

C. Behandeling in de Coördinatie-Commissie.

In de vergaderingen van 24 maart 1965 en 23 juni 1965 is de agrarische rekeneenheid onderwerp van bespreking geweest. In de laatst genoemde vergadering werd de volgende conclusie van de werkgroep inzake definiëring van de agrarische rekeneenheid aan de Coördinatie-Commissie voorgelegd:

- De werkgroep heeft overeenstemming bereikt over de wenselijkheid dat van Nederlandse zijde bij de behandeling van het vraagstuk van de rekeneenheid voor agrarische prijzen in de Raad van de E.E.G. het standpunt zal worden ingenomen dat definiëring als een gewogen gemiddelde van de valuta's der zes lid-staten de meest aangewezen oplossing is. In beginsel is dit systeem ook goed indien slechts één der lid-staten de waarde van zijn valuta's wijzigt. Nederland zal echter mede kunnen gaan indien andere landen het systeem slechts wensen toe te passen bij wijziging van de pariteit door ten minstentwee lid-staten.

Deze conclusie kreeg niet de instemming van de Coördinatie-Commissie.

D. Beoordeling van het Commissie-voorstel.

Het voorstel van de Commissie wordt aangediend als compromis tussen enerzijds de stabiliteit van de "EBU"-rekeneenheid, welke te star zou kunnen blijken, en anderzijds de uit het automatisme van de "gewogen" rekeneenheid voortvloeiende instabiliteit, die de werking van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zou kunnen verstoren. De tegemoetkoming aan de gewogen rekeneenheid bestaat echter slechts hierin, dat de Raad bij unanimité de waarde van de rekeneenheid zal kunnen wijzigen indien verscheidene lid-staten hun muntpariteit gelijktijdig wijzigen. Onder "verscheidene" wordt waarschijnlijk verstaan drie tot vijf. De nationale maatregelen bij geïsoleerde pariteitswijzigingen (belasting op extra inkomsten uit devaluatie, consumentensubsidie) zijn regelingen, die ook bij een gewogen rekeneenheid wenselijk kunnen blijken.¹⁾

Een eerste bespreking van het Commissie-voorstel heeft in de financiële werkgroep te Brussel plaats gehad op 12 juni jl. Daarbij is gebleken, dat vijf delegaties het door de Commissie voorgestelde systeem konden aanvaarden. De Nederlandse woordvoerder heeft zich zijn standpunt voorbehouden, doch heeft à titre personnel een pleidooi gehouden voor een gewogen rekeneenheid. Zijn uiteenzetting heeft niet tot positieve reacties geleid.

E. Nederlands standpunt.

Bij interdepartementaal vooroverleg op ambtelijk niveau is geen volledige overeenstemming gebruikt.

Er is overeenstemming over de punten:

- a. In geval van gelijktijdige en uniforme wijziging van de muntpariteit van alle lid-staten zal de waarde van de rekeneenheid van rechtswege in dezelfde richting en in dezelfde mate worden gewijzigd.
- b. In geval van wijziging van de muntpariteit van één lid-staat zal de waarde van de rekeneenheid niet worden gewijzigd.

Wat betreft de andere gevallen van wijziging van de muntpariteit bestaande de volgende standpunten.

¹⁾ Als de Beneluxlanden met 20% devalueren, zal bij de "EBU"-rekeneenheid het prijspeil van de landbouwprodukten met 25% stijgen; bij de gewogen rekeneenheid zal de stijging van het landbouwprijspeil, bij een gewicht van de Benelux van 15%, nog ruim 21% bedragen.

- L. en V. en E.Z.: c. In alle andere gevallen van wijziging van de muntpariteit zal de Raad, op voorstel van de Commissie, op korte termijn (2 à 3 dagen na wijziging) de waarde van de rekeneenheid vaststellen. In geval van gelijktijdige, gelijkgerichte doch niet uniforme wijziging van de muntpariteit van alle lid-staten zal door het besluit van de Raad de waarde van de rekeneenheid gewijzigd worden in tenminste dezelfde mate als de minst gewijzigde munteenheid.
- Bu.Ze.8 c. In alle andere gevallen van wijziging van de muntpariteit zal door een Raadsbesluit moeten worden bepaald welke wijziging in de waarde van de rekeneenheid moet worden aangebracht. In afwachting van dit besluit zou door middel van een automatisme de situatie moeten worden geschapen die de vrijheid van de Raad bij het nemen van het besluit zo weinig mogelijk belemmert.
- Fin.: c. In alle andere gevallen van wijziging van de muntpariteit zal de waarde van de rekeneenheid door weging worden bepaald. De Raad kan, op voorstel van de Commissie, binnen weken na de wijziging de waarde van de rekeneenheid opnieuw vaststellen. Overwogen dient te worden of wijziging van de in de rekeneenheid uitgedrukte prijzen in bepaalde gevallen niet voorkeur verdient boven wijziging van de waarde der rekeneenheid.

Aangezien per 1 juli a.s. de landbouwprijzen in rekeneenheden zullen worden uitgedrukt, is het van belang dat een Nederlands standpunt op korte termijn tot stand komt.

Bijlage.

Le Comité monétaire a cru souhaitable d'indiquer à titre d'exemple une clé de pondération:

Allemagne	35 %		
France	35 %		
Italie	15 %		
Benelux	15 %	(Belgique	7 %
		(Pays-Bas	7 %
		(Luxembourg	1 %
	<hr/>		
	100 %		

Si des modifications de parité de change interviennent dans un ou plusieurs pays dont l'ensemble représente plus de 15 % du total, l'unité de compte serait automatiquement modifiée.

Si par exemple l'Allemagne et l'Italie dévaluent de 20 %, la valeur de l'unité de compte serait réduite de 10 %; les prix agricoles, exprimés en monnaies nationales, seraient relevés en Italie et en Allemagne, et ceux des autres pays réduits des pourcentages correspondant à un changement de 10 % de la valeur de l'unité de compte.